

Wychodzi
dwa razy
na tydzień

KORRESPONDENT

przy Gaze-
cie War-
szawskiej.

HANDLOWY, PRZEMYSŁOWY I ROLNICZY.

DNIA 3 LIPCA.

№ 51

ROK 1850.

CESARSKIE WOLNO EKONOMICZNE TOWARZYSTWO.

Komitet urządzenia wystawy płodów gospodarstwa wiejskiego w 1850 r.
w St. Petersburgu

Do Gubernatora Cywilnego Gubernacji.

Dnia 26 kwietnia 1850 roku.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ Prezydujący w Wolno Ekonomicznym Towarzystwie pod d. dnia 22 lutego r. b. zapytywał się p. Ministra Spraw Wewnętrznych, czyli on uzna możliwym urządzenie po guberniach, pod prezydencją pp. Naczelników tychże gubernji (Gubernatorów) oddzielnych pomocniczych komitetów wystawy, złożonych z pp. Marszałków Szlacheckich, zarządzających izbami majątków skarbowych, niektórych członków Wolno Ekonomicznego Towarzystwa, mieszkających w guberniach, i takich obywateli, którym miejscowy stan wiejskiego gospodarstwa i przemysłu zupełnie jest znany. Urządzenie takich komitetów, według zdania Jego Wysokości, témbardziej jest niezbędne że główny Komitet wystawy w St. Petersburgu, nie chcąc pozostawić losowi w dowolnym zebraniu na wystawę przedmiotów w wielkiej ilości bezużytecznie, ma zamiar połączyć na tej wystawie w porządku systematycznym te miejscowe płody przemysłu, które właściwe są każdej gubernji, każdemu powiatowi i każdej gminie. Takie połączenie przedmiotów gospodarstwa i przemysłu wiejskiego, da wyobrażenie o charakterze każdej prowincji, rzuci światło na wszystkie różnorodne odnogi krajowego przemysłu, a razem na pożytek i wyższość tychże wyrobów. Wpatrując się w miejscowe zatrudnienia tu-tejszej licznnej ludności, będzie można ocenić jej stosunki, środki i obraz życia. Dla tego wystawa powinna przedstawiać zwiedzającym ją, nie monotony szereg niemych przedmiotów jednego rodzaju, lecz żywy, zajmujący i malowniczy obraz Rosyjskiego przemysłu i bytu. Tym sposobem zupełny przegląd wszystkich płodów w majątkach, wsiach i koloniach, będzie nie tylko przedmiotem ciekawości, lecz i pożytku. Dla osiągnięcia tak trudnego celu, nie jest dość mieć same przedmioty przemysłu, lecz potrzeba koniecznie różnych wiadomości, które mogą być udzielane głównemu Komitetowi wystawy w St. Petersburgu, przez Komitety Gubernjalne, które, nie tylko będą wskazywać te przedmioty przemysłu, jakie z pożytkiem mogą być przesłane na wystawę, lecz oraz mają dopomagać w samym uzupełnieniu onej, słowem przedsiębrać wszelkie środki, aby dobry cel wystawy był osiągnięty. Wtenczas Komitet Główny w St. Petersburgu natychmiast wejdzie w bezpośrednie stosunki z Komitetami Gubernjalnymi, które działając na miejscu podadzą, zapewne możność w zupełności ziszczyć przedsięwzięcie Towarzystwa, i obszerny w wyższych widokach ułożony plan Komitetu, a tym sposobem przedmiot wystawy płodów gospodarstwa wiejskiego, uczyni wspólnym dla całej Rosji.

W odpowiedzi na takową odezwę, Minister Spraw Wewnętrznych pod dniem 31 marca nr. 567 uwiadomił: że uznając z swjej strony pożytecznym urządzenie Komitetów Gubernjalnych wystawy, polecił od siebie wszystkim Gubernatorom, względem wprowadzenia w wykonanie wyżej wspomnianych propozycji, z nadmienieniem: że we

względnie przyjęcia udziału w gubernjalnych Komitetach, Zarządzającego miejscową izbą majątków skarbowych, wydane zostało zarządzenie od Ministra majątków skarbowych, i że Komitet takowy we wszystkich interesach odnoszących się do wystawy, ma bezpośrednio komunikować z Komitetem wystawy w St. Petersburgu.

W skutku tego, Komitet Główny wystawy w St. Petersburgu ma honor wezwać JW. Pana o niezwłoczne zajęcie się urządzeniem gubernjalnego Komitetu wystawy, na zasadach wyżej oznaczonych, i następnie o użycie odpowiednich środków, dla dostarczenia na wystawę w niewielkiej ilości wzorów wszelkiego rodzaju płodów właściwych każdej gminy, powiatu i Gubernji, powierzonyj jego zarządowi, z każdej gminy oddzielnie, stosując się przytém do przepisów o wystawie przez Cesarskie Wolno-Ekonomiczne Towarzystwo wydanych. Po zawiązaniu takowego Komitetu, Główny Komitet uprasza JW. Pana zawiadomić go, tak o dniu otwarcia onego, jakoteż i o osobach, które w nim będą mieć udział. Przy wysyłaniu płodów, Komitet spodziewa się otrzymać od JW. Pana wyjaśnienia, które są wymagane, jak niemieńj wiadomości następujące:

1. Zimowe, wiosenne, letnie i jesienne ceny, na wszystkie produkty gospodarstwa wiejskiego, oraz i przemysłu, a to według następującego wzoru:

W Y K A Z

Cena (przedmiotu NN.) w gminie (NN.) powiecie i guberni (NN.).

C E N Y	Przedmioty, na przykład:				
	Żyto		Pszenica		
	Waza	Zwyczajne	Turecka	Angielska	Owies itd.
Zimowe					
Wiosenne					
Letnie					
Jesienne					
Razem					
Cena średnia					

z wykazaniem wszystkich podziałów każdego gatunku. Podobny wykaz o lnie, konopiach, tytoniu, farbierskich i aptecznych roślinach, owocach, mięsie, rybach, wyrobach ze skóry, tłuszczów, zelaza i t. p.

2. Ilość płacy dziennej za różne robocizny.

3. Ilość zebranego corocznie każdego gatunku zboża i innych artykułów zbożowych z baczki i sianożęcia, ile z tego odchodzi na miejscową potrzebę i jak bierze obrót pozostała reszta.

4. Stopień umierrwienia pól.

5. Ile dni pańszczyznianych potrzeba do zupełnego obrobienia diesiatyny pod różne zasiewy.

6. Ilość potrzebną corocznie dla jednego człowieka i dla całej gubernji chleba i soli.

7. Ile kosztuje utrzymanie rolnika z familją w wiejskim bycie gospodarstwa.

8. Ile zboża, kartofli i t. d. używa się na gorzelnie.

9. Ilość bydła i innych różnych zwierząt, ceny onych, miejscowa konsumpcja, sprzedaż, waga mięsa, słoniny i skóry tych zwierząt.

10. Wykaz wyrobów włściańskich przemysłu technicznego.

11. Jakie fabryki i zakłady istnieją w miastach i powiatach, na jaką sumę przerabiają surowy materiał, i każdoroczny obrót ich kapitału.

12. Ile włścian zajmuje się wyłącznie rolnictwem, ile chowem bydła, i ile przemysłem lub handlem.

13. Jakie używają się narzędzia rolnicze i gdzie używane są młoc-karnie, młynki i t. p.

14. Wykaz wszystkich wsi i wszystkich miejsc, gdzie odbywają się jarmarki, z wykazaniem ilości przywożonych i sprzedawanych tam przedmiotów.

15. Wpływ miejscowego przemysłu na dobry byt, zdrowie, i moralność ludności.

16. Średnia roczna temperatura, średni czas rozwijania się drzew i opadania liści, jak niemniej zamarzania rzek i puszczenia onych. Zmiany atmosfery i średni czas robotom rolnym poświęcany.

Wszystkie te wiadomości, które mogą być ułożone w formie tablic, winny obejmować pięcioletni okres, za ostatnie 5 lat, to jest od 1845 r. po 1849 włącznie, za każdy rok osobno, z każdej gminy, i z każdego powiatu oddzielnie, a całej gubernji razem.

Biorąc na uwagę: że przez ministerium majątków skarbowych, wydane zostało rozporządzenie względem przyjmowania po wzorowych zakładach wiejskich przedmiotów, zasługujących na uwagę i na pomieszczenie na wystawie, z tćm, że dla przyniesienia ulgi włścianom skarbowym Gubernji oddalonych, takowe przedmioty przesłane będą do St. Petersburga na koszt ministerium; i że Wielkie Księstwo Finlandzkie podobnież tego rodzaju wydatek przyjęło na rachunek Skarbu Wielkiego Księstwa, przeto Komitet Główny wystawy w St. Petersburgu, uprasza JW. Pana, czyli nieznajdziesz możliwości odnieść wydatek przesłanki przedmiotów należących do osób zawistych od Ministerium Spraw Wewnętrznych, na rachunek funduszu szlacheckiego lub innych źródeł.

Prezydujący Komitetu (podpisano) *K. W. Dolgorukow.*

p. o. Niezmiennego Sekretarza Towarzystwa
Członek Komitetu (podpisano) *Sibers.*

Dnia 8 maja 1850 roku.

Główny Petersburski Komitet wystawy płodów gospodarstwa wiejskiego, pod dniem 26 kwietnia r. b. miał honor odnieść się do JW. Pana, iżby zostającemu pod zwierzchnictwem jego Gubernjalnemu Komitetowi Wystawy, zalecił rozpocząć bez straty czasu oznaczenie płodów, które zasługują być pomieszczonemi na Wystawie, oraz przesłania onych na takową, a to na rachunek szlacheckich lub innych funduszy, jak niemniej dostarczenie różnych wiadomości, celem zastosowania ich wyłącznie co do Wystawy.

Obecnie Główny Komitet, komunikując załącznicę wykaz przedmiotów jakie pochodzą mogą z gubernji pod zarząd JW. Pana zostającej, i których próbki byłoby pożądanem mieć na Wystawie, najuprzejmiej go uprasza, o wydanie rozporządzenia względem dostarczenia takowych przedmiotów na Wystawę, jak również i innych, jeżeli jakkolwiek znakomity miejscowy przemysł uszedł uwagi Komitetu.

Po oznaczeniu przez Gubernjalny Komitet Wystawy tych przedmiotów przemysłowych każdej Gminy, które wedle Jego uznania i zastosowania do celu, wyjaśnionego w okólnikach z dnia 25 i 26go kwietnia r. b., okażą się godne pomieszczenia na Petersburskiej Wystawie płodów gospodarstwa wiejskiego, wówczas Główny Komitet oczekiwać będzie zakommunikowania Wykazu wszelkich produktów i płodów, jako koniecznego dla przedwczesnych rozporządzeń co do wystawy.

Prócz tego, Główny Komitet uprasza Gubernjalny Komitet o współdziałanie we względzie dostarczenia na Wystawę po jednej próbie w lepszym i pośrednim gatunku gleby z ornego pola lub łąk,

zwracając uwagę na znajdujący się czarnoziem właściwy w wielu guberniach, z tćm wszelako, aby przez takowe próbki, wystawiony był ogólny przymiot gruntu każdej Gminy, również próbek węgla kamiennego, antrazytu, torfu, flizów, gliny, rudy, górniczych płodów, soli i t. d. wydobywanych w jakiegokolwiek miejscowości lub zdolnych do zaszczerpienia nowęj lub nie bardzo rozwiniętej, lecz korzystnej przemysłowości. Przy wysełaniu takich przedmiotów, koniecznie należy rzetelnie zeznać ich pochodzenie.

Zresztą, ciekawem byłoby połączyć na wystawie, miejscową włścian odzież i obuwie, oraz narzędzia rolnicze i włściańskie konne, wołowe i inne zaprzęgi, gdzie takowe są odmienne od powszechnie używanej w Rossji odzieży i uprzęży.

Nakoniec Główny Komitet ma honor odnieść się do JW. Pana z najpokorniejszą prośbą, o zalecenie wydrukowania okólnika z dnia 25 kwietnia r. b. przesłanego przy odezwie daty 26 t. m. i r. w pi-smach gubernji pod zarząd JW. Pana zostającej, i podania takowe-go do powszechnej wiadomości.

Wykaz przedmiotów z gubernji N. których próbki z każdej gminy oddzielnie, byłoby pożądanem i z korzyścią mieć na Petersburskiej Wystawie płodów gospodarstwa wiejskiego.

Wszystkie gatunki rozkrzewiających się zbożowych i innych polowych roślin, jakoto: żyta, pszenicy, owsa, gryki, jęczmienia, kukurydzy, lnu, konopi, kartofli, grochu, buraków cukrowych, chmielu, tytuniu i t. d. Również próbki pasznych traw i siana, tak z naturalnych i sztucznych, jakoteż i stepowych łąk. Produkta warzywne i ogrodowe, które mogą dać wyobrażenie o charakterze miejscowych płodów.

POGLĄD NA FABRYKACJĘ CUKRU Z BURAKÓW.

(Ciąg dalszy).

W zetknięciu z sokiem burakowym, przekwaszony podsiarczan wapna, według doświadczeń Melsensa, wcale nie działa na cukier, zaś ścina albumin, robi go nierozpuszczalnym w wodzie, strąca barwniki i wszystkie ciała zawierające w sobie azot.—W defekacji użyte zamiast wapna lub w połączeniu z nićm, przemieniając się przez ukwasorodnienie podkwasu siarczanego w gips, staje się nierozpuszczalnym w wodzie i szumowinami odchodzi.—Nie pozostaje wtedy w so. u. defekowanym systemem Melsensa, cukrzanu wapna ani barwników, ani albuminu i substancji zawierających azot; niema też sok tak defekowany ani przyczyny fermentacji, ani potrzeb użycia wielkiej ilości węgla zwierzęcego, jak przy defekacji wapnem. Jakkolwiek jednak prace Melsensa wiele dotąd rozświeciły ciemnych miejsc fabrykacji, i zbliżyły ją więcj do ostatecznego rozwiązania, to jest, do sprowadzenia tej industrii na drogę czysto chemiczną w praktyce; w fabryce na wielką skalę dotąd nie może być użytą a mianowicie:

Sok defekowany metodą Melsensa, bez użycia filtra z węglem zwierzęcem, i tylko cedzony na filtrach woreczkowych, lub przypuszczony raz przez filtr Dumonta, przy ewaporacji męci się, traci swoją jasność i przezroczystość. Skryształizowany zaś trudno wydziela z siebie melasę, (choć nie wiele jćj zawiera) i przy wszystkich operacjach na gorąco jako też i w golowanym już cukrze, zabijające zapachy podkwasu siarczanego lub siarki wydziela. Dodajmy do tego, iż drugie produkta kryształizować niechcą, że tedy w nich trzecia część całej ilości cukru przepada, że nareszcie makuchy z buraków, na które przy tarcu przekwaszony podsiarczan wapna był użyty, nie są użyteczne do wykarmu bydła. To wszystko robi system Melsensa, jakkolwiek teoretycznie piękny i w laboratorium chemicznćm wykonalny, w fabrykach nieużytecznym.

Wprawdzie znalazł Melsens wielu przeciwników w samychże fabrykantach cukru, w fabrykantach machin, którzy z postćpem fabrykacji cukru i jćj uproszczeniem stracą dotychczas ciągnięone korzyści, ale nawet w rządzie, wielu przeciwników. Rząd belgijski albowiem, na odgłos powszechny o wielkich korzyściach, jakie ta metoda fabrykantom przyniesie, za użycie jćj, dwa procent wyżej od zwykłego podatku płacić kazał.

Tak tedy niechęć jednych, zawiść drugich, chciwość przedwczesna trzecich, i brak większego kapitału do doświadczeń na wielką skalę, w samym powstaniu zabiły odkrycie, które z czasem może jeszcze wielkie fabrykacji zrobić usługi, (*) a przynajmniej będzie krokiem naprzód do jej udoskonalenia.

Dla tych, co chcą użyć podkwasu siarczanego jako prezerwatywę przeciw fermentacji, osobliwie przy przerabianiu zepsutych buraków, podaje najpraktyczniejszy sposób robienia go.

W beczce winnej lub piwnej, próżnej, palą się szmaty nasyczone siarką, jak do siarkowania wina. Po spaleniu i utworzeniu gazu kwasu podsiarczanego, nalewa się beczka wodą rzezną, która połyka gaz kwas podsiarczanym. Jest on jednak za słaby, aby mógł być użyty w fabryce, powinien albowiem mieć 4° B. dla tego pali się siarka w drugiej beczce próżnej, i nalewa wodą, już nasyconą podkwasem w beczce pierwszej i t. d. dopóki za 3cim lub 4tym razem, nie otrzyma się należytej gęstości.

Wapno łącząc się z cukrem w podniesionej temperaturze, zamienia go w cukier niekrystaliczny.

Ponieważ zaś sok po defekacji zawiera w sobie mnóstwo wody, którą trzeba za pomocą ewaporacji wypędzić, a więc długiemu działaniu gorąca zostawić. podczas której to operacji wapno ma czas zamienić cukier częścią w niekrystaliczny, częścią zaś zupełnie w inne ciała, które potem w melasach znajdujemy. Pozostałe zaś w cukrze krystalicznym daje nam barwę szarawą i cukry przewapnione nigdy się nie wybiela.

Starano się więc kiedy już nie można bez wapna się obejść, oczyściwszy niem sok, ile możności najprędzej i najzupełniej pozbyć się go. Używano do tego z początku kwasu siarczanego, dopiero po odkryciu własności węgla zwierzęcego, przez p. Figuiet z Montpellier 1811 roku, na sok burakowy, zaczęto zarzucać kwas siarczany i cedił sok przez kość paloną.

Węgiel zwierzęcy, jest przekwaszonym fosforanem wapna, między którego porami, bardzo drobno podzielony znajduje się węgiel. — Kwas fosforowy który jest w nadmierze, łączy się w czasie cedzenia soku z wapnem, uwalnia od niego cukier, zaś mocno podzielony węgiel zabiera w siebie barwniki i lotne, nieprzyjemny zapach sokowi dające ciała. Od czasu użycia węgla zwierzęcego, fabrykacja prawdziwie żyć zaczęła. Cały postęp od roku 1811 do dzisiaj, postęp chemiczny, na coraz lepszym i praktyczniejszym użyciu węgla zwierzęcego zależał.

Fabrykacja też tego tak dzielnego czynnika jest ściśle połączoną z fabrykacją cukru, powiemy o niej to tylko co najnowszego w tym względzie do powiedzenia będzie.

Kość, garnki, patrony czyli cyndry, kość palona parą p. Violette. Palenie czyli właściwiej sucha dystylacja kości zwierzęcej, odbywa się rozmaicie. We Francji prawie wszędzie w garnkach żelaznych, w Rosji palą kość surową w garnkach, a starą w patronach czyli cylindrach blaszanych.

Silono się osobliwie w Niemczech nad wynalezieniem pieca, któryby nieustannie bez wyziębienia go, mógł być kośćmi naładowywanym i wypróżnianym. Były to cylindry z zasuwkami wycelowane w piec prostopadle lub ukośnie, lecz dotąd przebiegając niemieckie i francuskie fabryki, nigdzie nie znalazłem pochwały, mało gdzie ich użycie.

Do przepalenia nowej kości zawsze tedy garnki żelazne, do odświeżenia już używanej kości, patrony czyli cylindry blaszane są powszechnie używane.

Dwa mało dotąd jeszcze znane sposoby są:

(*) Wiadomości z kolonij francuskich są bardzo sprzyjające systemowi Melsensa, albowiem na soki trzeininowe wyśmienicie działa; rząd francuski temi dniami wysłał chemika p. Guget do Guadalupy dla robienia doświadczeń na wielką skalę.

Piec z gliny porcelanowej, zmieszanej z utartą na mąkę starą paloną gliną (chamautte) jest w fabryce węgla zwierzęcego w Neustadt między Berlinem a Szczecinem, należącej do rafinerji berlińskich bankierów pp. Szikler. Składa on się z dwóch prostopadłych czworobocznych kanałów z pomienionej gliny, opatrzonych u góry i u dołu zasuwkami z lanego żelaza, wspartych na mocnym sklepieniu. Między temi dwoma kanałami jest ognisko, z którego płomień prowadzony na około obudwóch kanałów, rozpala je do czerwoności.

W tak urządzonej piecu wypalają dziennie 75 cent. surowej kości; w drugim zaś kanale przepalają niezmierną ilość odświeżonej.

Piec ten wielką przedstawia korzyść, iż pracuje ciągle rok cały, a pęknięcie kanału porcelanowego naprawia się zasmarowaniem taką samą masą; może tedy trwać ciągle lat kilka. Kość w nim wypalana jest tak dobra, jak palona w garnkach lub cylindrach.

Drugim najnowszym i najpraktyczniejszym, dopiero w jednej fabryce p. Perier w Passy pod Paryżem, zaprowadzonym systemem, jest wypalanie kości za pomocą do czerwoności rozgrzanej pary. Pierwszą myśl do tego wzięto z nieocenionych doświadczeń p. Violette, dyrektora prochni rządowej w Esquerdes we Francji. Zaczął on palić drzewo na węgiel do robienia prochu strzelniczego, później zaś wykonał piękne doświadczenie co do wypalenia gipsu rozgrzaną parą.

Derosne i Cail mechanicy paryżcy zastosowali ten sposób do palenia kości.

Dwa cylindrowe piece, stojące obok siebie, składają ten aparat: w pierwszym umieszczone są żelazne lane rury, przez które z kotła parowego przepędza się para, a które wystawione są na działanie mocnego ognia.

Drugi piec ma w sobie zamurowany cylinder żelazny, szczelnie u góry i u dołu zasuwkami zamknięty. Cylinder ten oparty stoi na sklepieniu, i spodnia zasuwka jego wystaje pod sklepieniem, ażeby wypaloną kość w podstawione naczynie można wysypać. U góry rura żelazna przechodzi górną zasuwką i kończy w połowie wysokości cylindra, a komunikuje z rurami osadzonymi w piecu pierwszym. W nałożony piec nową lub starą kością i zamknięty, puszcza się para rozgrzana do czerwoności, która kość przepala, zaś gazy rozwijające się mają ujście do komina.

Wysokość temperatury rozgrzanej pary dochodzi się za pomocą topliwosci cyny, i wtedy dopiero para rozgrzana puszcza się między kość, kiedy rura prowadząca ją z jednego pieca do drugiego jest w stanie przytkniętą cynę roztopić.

Odświeżanie kości za pomocą kwasu wodorochlorowego czyli kwasu solnego (acide muriatique) jest dzisiaj rzeczą tak powszechną, że o tem o tyle tylko wspomnę, o ile praca ta niepotrzebnie skomplikowaną przez mechaników została.

Machiny do użycia kości zaczynają zastępować szeregiem kadzi drewnianych, opatrzonych dwoma dnami, nadktórymi zawieszona ryna nieustannie doprowadza im wodę ciepłą lub zimną, i bez pomocy ludzkiej, bez machin, znajdującą się tam kość zakwaszoną kwasem solnym należycie wymywa.

Trafia się często, iż pomimo największej pilności, najlepszych buraków, największej czystości około pracy, mimo dobrych kości, soki się mącą i fermentacja całą przebiega fabrykę.

Przyczyna tego może leżeć w kości, a mianowicie, jeżeli ta nie była po przepaleniu wysianą, albo też co najczęściej się trafia, prosto z pieca, jeszcze gorące, nie wychłódszy, nie oddawszy gazów, produktów spalania, w filtr nasypaną została. Błędu tego fabrykanci niezmiernie się chronią.

(Dalszy ciąg nastąpi).

WIADOMOŚCI HANDLOWE

Z B O Ź E.

Gdańsk 29 czerwca. Według ostatnich wiadomości, w Anglii pogoda stała i piękna, na urodzaje tylko korzystnie wpływać może.

Mówią ogólnie, że spodziewać się należy obfitych zbiorów, jeżeli zmiany nie zajdą w temperaturze. Z tych powodów targi angielskie nie polepszyły się w ciągu tygodnia, młynarze bowiem, choć znacznych zapasów nie posiadają, wstrzymują się z kupnem, z obawy przed spadnięciem cen. W Londynie i w kraju ceny nie się nieodmieniły w tym tygodniu. Pszenicy zagranicznej przybyła wielka ilość w złym stanie. W ogóle przybyło do Londynu w ostatnim tygodniu kwarterów.

Pszen. jęcz. siodu, owsa, żyta, bobu. grochu, rzepaku mąki.
 z kraju 3500 555 — 395 — 341 58 — 638
 z zagran. 14967 6002 8349 13949 — 1195 576 347 4,792

W Hollandji, Hamburgu i Belgii ceny nie poniosły żadnej zmiany, ponieważ pogoda wszędzie piękna, targi mało są ożywione. I we Francji niema żadnej odmiany; o kartoflach dotąd nie słychać aby się skarżono.

Na placu Gdańskim mało pszenicy w ostatnim tygodniu znalazło odbyć, choć z Anglii przybywają komisa, ale że limity sprzedaży są niskie, ceny za najpiękniejszą pszenicę z Buga o 10 do 15 guld. na łaszt spadły, tak że 133 funty holenderskie ważącą buzną pszeuicę płać po 445 guld. za łaszt czyli 33 złp. gr. 13 za korzec.

Spekulanci zakupują chętnie, gdyż są widoki na polepszenie cen, ale w dzisiejszym stanie rzeczy, gdy tylko powietrze może wpłynąć na odmianę cen, wolą raczej oczekiwać, jakie wiadomości najpierwsze poczty przyniosą.

Od 24 b. m. do dzisiaj sprzedano na giełdzie ze statków 855 łasztów pszenicy, 87 łasztów żyta, i 173 łasz. jęczmienia, 105 łasztów grochu, 36 łasztów siemienia lnianego.

Ze spichlerza pszenicy 73 łaszt. Opuszczając najgorsze gatunki płacono za łaszt pszenicy świeżej za korzec

	ważąca funtów	guld. za łaszt	złp. gr. do złp. gr.
	127 — 129	380 — 400	28 17 — 30 3
	129 — 131	390 — 410	29 10 — 31 17
	131 — 134	405 — 445	30 14 — 33 13
Żyto	121 — 123	174 — 183	13 2 — 13 23
Jęczm.	107 — 110	132 — 136	9 7 — 10 6
Groch		195 — 220	14 20 — 16 16
Siemie lniane		365	27 13
Pszenica ze spich.	125 — 129	350 — 390	26 9 — 29 10

W ostatnim tygodniu przeszło pod Toruniem polskiej pszenicy 767 łasztów na 20 berlinkach, 96 galarach; drzewa 17,860 bełek sosnowych, 240 dębowych, 132 tratw balii i 3 tratwy dylów dębowych. Wełna cokolwiek bardziej poszukiwana.

Kursa zamian. Londyn 3 miesięczny 203 1/6 do 203 1/2 srggr. Amsterdam 70 dni 101 3/4 srggr. Hamburg 10 tygodni 44 7/8 srggr. Warszawa 8 do 14 dni 97 3/4 guld. za 200 złp.

Wysokość wody pod Toruniem 1 stopa cali 9. Makowski Kendzior et Comp.

Dnia 28 czerwca 1850 roku.		żądata	płać.
P A P I E R Y.			
Rossyjskie Inskrypcje w Certyf. Hamb.	4 3/8	92 1/2	91 3/8
Rossyjsko-Angielska Pożyczka	5 1/8	109 1/2	109 1/2
Polskie Obligacje Skarbu	4 3/8	80 3/8	79 7/8
" Listy Zastawne		96 3/4	96 1/2
" Listy Zastawne nowe.		96 1/2	96 1/4
" Obligacje Udziałowe		130 1/2	—
" Obligacje 500 złotych.		81	80 1/2
Certyfikaty B. P. na Oblig. cząst. lit. A. 300 zł. 5 1/8		94 1/4	93 1/4
lit. B. 200 "		172 3/8	171 1/2

Średnie ceny żywności na targach Warszawy i Pragi.
 dnia 28 czerwca r. b.

OD RS. KOP. DO KOP.		OD RS. K. DO RS. KOP.	
Zyta korz. 4 ćw.	2 30 1/2	Stomye 100 f	27 1/2
Pszenicy ditto	3 12	Siana fura 1 k	2 40 — 4 35 —
Grochu polnego	2 35 —	" " 2 k.	5 40 — 6 —
" cukrowego	3 15 —	Stomy fura zw	1 35 — 2 0
Fasoli	4 20	Drzewa sos s	7 44 —
Gryki	1 82 —	Wół dobry.	36 — 62 10 —
Jęczmienia . . .	1 95 —	" średni.	28 20 — 35 10 —
Owsa	1 61 —	" lichy.	24 30 — 2 90 —
Mąki pszen. pr ordyn. kor. 6 ćw.	6 66 —	Cielec	1 20 — 3 45 —
" żytn. pyłto.	5 85 —	Baran	2 25 — 2 35 —
grycz. kor. 4 ćw	3 97 1/2	Wieprz dobry.	14 — 21 60 —
Kaszy jaglanej	6 55 —	" średni	10 50 —
" grycz. zw	4 30 —	" lichy.	6 45 — 10 —
" drobnej	6 52 1/2	Masła funt.	— 15 1/2 —
" jęcz. perło	8 30	Stoniny "	— 11 —
" " ordyn	3 74 —	Kartofli korzec	1 55 —
Siana cet. 100 f	— 63	Okowity garn	— 57 1/2 —
		Szumówki gar	— 52 —

Sprowadzono w dniu wczorajszym na targ Pragski z Cesarstwa Rossyjskiego przez tutejszych kupców: wołów sztuk 455, z różnych mniejsze królestwa 38, ogółem wołów sztuk 493, wieprzy 676 cieląt 1014; baranów 375; z tych zakupili rzeźnicy tutejsi i konsumenci mieszkańców wołów sztuk 493, wieprzy 493, cieląt 1003.

KURS GIEŁDY WARSZAWSKIEJ.

Dnia 2 lipca 1850 roku.	ŻĄDAJA		DAJA	
	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.	R. sr. kop.
1. WEXL E.				
Berlin 100 talarów	2 M.	92 — 85	—	—
Gdańsk 100 talarów	2 M.	—	92 — 10	—
Hamburg 300 b. m. k.	2 M.	139 50 —	139 5	—
Londyn 1 funt sterlin.	3 M.	6 — 34	—	—
Lipsk 100 talarów	2 M.	—	—	—
Moskwa 100 rub. sr.	1 M.	—	99 — 50	—
Petersburg ditto.	1 M.	—	—	—
Paryż 300 franków	2 M.	75 —	—	—
Wiedeń 150 złr.	2 M.	79 — 65	—	—
Wrocław 100 talarów	2 M.	—	—	—
2. MONETY.				
Rosyjskie Imperjały.	5	19 — 5	18	—
Holender. dukaty nowe	3	5 — 3	3	—
ditto stare ważne	—	—	—	—
Frydrychsдоры Pruskie	—	—	—	—
Rossyjskie assygnaty	—	—	—	—
Austrjackie bilety bankowe za 150 złr.	—	—	—	—
3. PAPIERY.				
Oblięi Skarbowe za 100 rs.	—	—	79 — 98	—
" " " 4 0 rs.	—	—	—	—
Listy zastawne nowe białe daw. bez kup. ()	14	94 — 14	92 1/2	—
" " " nowe za 100	—	—	121	—
Obligacje udziałowe na 300 złp.	—	—	—	—
Obligacje cząstkowe na 500 złp.	75	75 —	—	—
Certyfikaty Banku ht. B. na 200 złp.	—	—	16 — 65	—
Serje wylosow. lit. na — złp.	—	—	—	—
Dowody Kom. Certyf. Likw. złp. 100	3	75 — 3	60	—

Wartość kuponu kop. 1 3/8